

overschrijden. De deskundigen voorheen rond de groene tafels reeds machtig en nu vanaf hun bureau naar de computers doorbellend nog machtiger, hebben gestaag extrapolierend voor de toekomst reeds alle mensen en hun huisdieren tot beoefenaars der wetenschap verklaard, hetgeen kras lijkt.

Treft iemand enkel opgewektheid aan onder hen, die op technisch of administratief terrein bij de universitaire zaken betrokken zijn? Men ergert zich in die kring aan groepen van studenten, die zonder offers te brengen of verantwoordelijkheid te dragen zich met vakverenigingen vergelijken. Bij stakingen hebben deze jeugdige activisten weinig te verliezen, zolang het afnemen van examens en tentamens niet wordt stilgezet; gedurende bezettingen krijgen zij een bijzonder zachtmoedige behandeling ofschoon de doeleinden soms zelfzuchtig zijn en dat terwijl hun studievoorwaarden en maatschappelijke vooruitzichten vergeleken met in de universitaire diensten werkend personeel van dezelfde leeftijden rooskleuriger lijken. Niet allerwege is bij de universitaire diensten het plezier in het werk zo groot als het kan zijn, juist wanneer men de eigen omstandigheden afmeet aan die van hen te wier behoefte men werkzaam is.

Toch zou het verkeerd zijn bij de pakken neer te zitten, en zeker gaat de door mij in een Engels boek aangetroffen chinese wijsheid: „If rape is inevitable, relax and enjoy it” te ver. Beter is het voorhanden situaties te onderkennen om met behoud van wat waardevol is af te breken wat, hetzij verouderde, hetzij niet past en geheel nieuw op te trekken, waaraan nu en straks behoefte bestaat. Daarbij kan opbeuren dat voor heel wat academici ontevredenheid het leefklimaat vormt, waarin zij zich behagelijk voelen en dat gelet op het verleden hun geestelijk voorgeslacht minstens zo veel reden tot klacht bezat. In de middeleeuwen leed de vagans scholasticus dikwijls armoede, deelde hij zijn kleding om het college te kunnen bezoeken met anderen. Hoogleraren werden in de loop der tijden door studenten gemolesteerd en van hun nachtrust beroofd: in ons land kreeg een professorale weduwnaar eens op zijn deur het opschrift: „bed vrij”. Docenten hadden naar hun smaak willekeur van boven af te lijden: in 1840 luchtte een Amerikaan zijn hart: „ze hebben – the Board of Visitors – Dr. B. er uit gezet omdat hij zijn vrouw met de zweep er van langs gaf en mij omdat ik mij door mijn vrouw met de zweep er van langs liet geven”; academisch beschouwd houd ik het tweede geval voor ernstiger dan het eerste. In Duitsland moest voorheen aan studenten als eis gesteld het afleggen van de rapieren voor het betreden der laboratoriumruimten. Academische ziekenhuizen zijn meer nog dan paleizen moeizaam aan hun badkamers gekomen. Nauwelijks genoeg nadruk kan vandaag vallen op de schaalvergroting. Men begrijpt licht dat deze bij de droogmaking der Zuiderzee enige, bij de afsluiting